

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินการขององค์กรของรัฐ จะต้องมีการจัดระเบียบภายในองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ และการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรนั้นๆ จึงจำเป็นต้องกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับมาใช้ควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ขององค์กรให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ซึ่งเรียกว่า “วินัย”¹ หากมีผู้ฝ่าฝืนไม่ประพฤติปฏิบัติตามข้อกำหนดวินัย ผู้นั้นก็จะถูกดำเนินการทางวินัย เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าเป็นความผิด ก็จะถูกสั่งลงโทษโดยผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยนั้น เป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิแก่ข้าราชการ จึงต้องเป็นคำสั่งลงโทษที่ชอบด้วยกฎหมาย หากคำสั่งลงโทษที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รัฐต้องรับผิดชอบ state responsibility² เมื่อกล่าวถึงความรับผิดชอบของรัฐ โดยปกติแล้วย่อมมุ่งหมายถึงความรับผิดชอบทั้งปวงอันเกิดจากการกระทำขององค์กรของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบฝ่ายบริหาร (ฝ่ายปกครอง) ความรับผิดชอบของฝ่ายตุลาการ ฝ่ายนิติบัญญัติ อย่างไรก็ตาม ความรับผิดชอบของฝ่ายปกครองเป็นความรับผิดชอบที่ได้รับการพัฒนามายาวนานกว่าความรับผิดชอบของรัฐในทางอื่น เนื่องจากฝ่ายปกครองมีหลากหลาย เป็นงานในทางปฏิบัติที่มุ่งผลงานทางกฎหมายและเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลในทางข้อเท็จจริง การกระทำของฝ่ายปกครองจึงอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลได้ในหลายลักษณะ ซึ่งเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นก็มีปัญหาว่าฝ่ายปกครองจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ภายใต้กฎหมายใด หากพิจารณาความรับผิดชอบของฝ่ายปกครอง โดยตัดความรับผิดชอบอันเกิดจากสัญญาหรือมูลหนี้อื่นออกไปแล้ว พบว่าในประเทศต่างๆ ฝ่ายปกครองมีความรับผิดชอบในลักษณะสำคัญสองลักษณะคือ ประการแรก ความรับผิดทางละเมิด อันเป็นความรับผิดสำหรับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีความผิด กล่าวคือผู้กระทำ กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ประการที่สอง คือ ความรับผิดอย่างอื่นที่ไม่ใช่ความรับผิดทางละเมิด ซึ่งการดำเนินกิจกรรมของรัฐในบางกรณีได้กระทำโดยไม่ปรากฏความผิดใดๆ แต่หากก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล และต้อง

¹ สำนักงาน ก.พ.(2550). คู่มือการดำเนินการทางวินัย. หน้า 1.

² ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์ ก (2540). กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง. หน้า 27.

ให้ผู้ได้รับความเสียหายแบกรับภาระความเสียหายนั้นไว้เอง ย่อมไม่เป็นธรรม รัฐจึงสมควรต้องรับผิดชอบเยียวยาความเสียหาย โดยทั่วไปแล้วจะเป็นความรับผิดชอบในการชดเชยค่าทดแทนความเสียหายให้แก่บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของฝ่ายปกครองเป็นพิเศษ กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นกรณีที่บุคคลต้องสูญเสียสิทธิต่างๆ อันเกิดจากคำสั่งลงโทษโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหมายถึงความรับผิดชอบสำหรับการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือแม้ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ก็ไม่มี ความผิด กล่าวคือผู้กระทำ กระทำโดยไม่มีเจตนาหรือไม่ประมาทเลินเล่อ ซึ่งความรับผิดชอบกรณีนี้อาจเกิดขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์บางประการก็ได้³

สำหรับกรณีที่ศึกษามีใช้กรณีรัฐทำละเมิดแต่เข้าลักษณะความรับผิดของรัฐที่ไม่ใช่ความรับผิดทางละเมิด เนื่องจากผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ออกคำสั่งลงโทษโดยมิได้เจตนา หรือประมาทเลินเล่อที่จะสั่งลงโทษโดยให้เกิดความเสียหายและไม่เป็นธรรม กรณีนี้จึงเป็นเรื่องของความเห็นแตกต่างในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุสั่งลงโทษ และเมื่อผู้ถูกสั่งลงโทษอุทธรณ์มายังคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค) แล้วพิจารณาว่าระดับโทษไม่ถูกต้องเหมาะสม ผู้ถูกสั่งลงโทษไม่มีความผิดหรือมีความผิดแต่ไม่ถึงกับไล่ออก ปลดออกจากราชการ คำสั่งที่ลงโทษจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อเกิดความเสียหายรัฐต้องให้การคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ถูกสั่งลงโทษโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกสั่งลงโทษโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะในระหว่างนั้นผู้ถูกสั่งลงโทษย่อมได้รับความเสียหาย เสียสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ถูกกระทบสิทธิต่างๆ อันทำให้เกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะถูกกระทบสิทธิในเรื่องของการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน ซึ่งเป็นความเสียหายที่สามารถคำนวณเป็นจำนวนเงินได้ หรือความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นเงินได้ เป็นการก่อให้เกิดความเสียหายทางจิตใจ รัฐจึงต้องรับผิดชอบโดยเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การเยียวยาความเสียหายให้แก่ข้าราชการจึงมีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการลงโทษทางวินัยนั้นเป็นการกระทำตามกฎหมายปกครอง ซึ่งเป็นการปกครองโดยกฎหมายหรือการปกครองแบบ “นิติรัฐ” ซึ่งต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายในรัฐ ที่จะได้รับความคุ้มครองจากการกระทำอันมิชอบของรัฐ หรือฝ่ายปกครอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การกระทำใดๆ ของรัฐหรือฝ่ายปกครอง ซึ่งมีผลเป็นการก่อกวนเปลี่ยนแปลง หรือระงับ ซึ่งสิทธิของเอกชนผู้อยู่ใต้ปกครองที่เรียกว่า “นิติกรรมทางปกครอง” จะต้องเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และนิติกรรมทางปกครองใดที่กระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพของเอกชน หรือมีผลออกไปสู่ภายนอกอาจถูกตรวจสอบโดยองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบหรือศาลได้เสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นความสัมพันธ์ในฐานะผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้ปกครอง ซึ่งตามรัฐธรรมนูญของประเทศทั้งหลายผู้อยู่ใต้ปกครองมีสิทธิ

³ รเจตน์ ภาศิริตัน (2554). กฎหมายปกครองภาคทั่วไป. หน้า 334.

เสรีภาพพื้นฐานที่จะได้รับการคุ้มครองจากรัฐ และหากข้าราชการในฐานะที่เป็นผู้อยู่ใต้การปกครอง ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากการกระทำอันมิชอบของผู้บังคับบัญชา และเยียวยาความเสียหายจากการกระทำใดๆ ของผู้บังคับบัญชาที่กระทบสิทธิพื้นฐานหรือสิทธิอันพึงมีพึงได้ในฐานะความเป็นข้าราชการ

ด้วยเหตุนี้ หากข้าราชการพลเรือนที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งลงโทษ เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม คำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ ซึ่งแต่เดิมอุทธรณ์ต่อ ก.พ. เมื่อ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำผิดเห็นควรยกโทษ หรือเห็นว่ากระทำผิดแต่เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งทั้งสองกรณีต้องยกเลิกคำสั่งลงโทษแล้วสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการแล้วดำเนินกระบวนการตามกฎหมายต่อไป ในระหว่างนั้นผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมได้รับความเสียหาย เสียสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ถูกกระทบสิทธิต่างๆ อันทำให้เกิดความเสียหาย เมื่อเกิดความเสียหายรัฐต้องให้การคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการเยียวยาความเสียหายนั้นก็มิกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าเมื่อกลับเข้ารับราชการจะได้รับสิทธิอย่างไรแต่มิได้มีการกำหนดการเยียวยาให้กับผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไว้อย่างชัดเจน ยังมีการขาดรายละเอียดหลักเกณฑ์และวิธีการเยียวยาที่ชัดเจน ยังไม่ครบถ้วน ยังมีความบกพร่องอยู่ ลักษณะการเยียวยาเป็นการเยียวยาให้แก่ผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ละกรณีไป

ในปัจจุบันพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้ผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.)⁴ และได้กำหนดว่าเมื่อ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และมีคำวินิจฉัยให้แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ ให้อำนาจ ก.พ.ค. ในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้อุทธรณ์ และผู้ร้องทุกข์ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม โดยให้ ก.พ.ค. กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายไว้ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการร่างระเบียบเยียวยา จึงเห็นว่ามีมีความสำคัญที่จะศึกษาว่าควรเยียวยาความเสียหายให้อย่างไรและในเรื่องใดบ้าง เนื่องจากผู้ได้รับความเสียหายจากคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมีอย่างมากมาย ผู้ที่ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการโดยไม่มีความผิด ในระหว่างนั้นข้าราชการผู้ถูกลงโทษโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมได้รับความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เสียสิทธิที่จะได้รับเงินเดือน เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว เงินบำเหน็จหรือบำนาญ เงินประจำตำแหน่ง ไม่ได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ไม่มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร ได้ นอกจากนั้นยังได้รับผลกระทบทางจิตใจ ได้รับความอับอาย เสียชื่อเสียง ครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ความทุกข์ทรมานทางจิตใจ ปัญหาเหล่านี้

⁴ สำนักงาน ก.พ. (2554). ก.พ.ค.ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม. หน้า 13.

หากผลการพิจารณาอุทธรณ์ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ไม่มีความผิด หรือมีความผิดแต่ไม่ถึงกับให้ออกจากราชการ วินิจฉัยเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ จะเยียวยาความเสียหายอย่างไร และหากมีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการจะเยียวยาความเสียหายโดยให้สิทธิใดบ้างแก่ผู้ถูกลงโทษโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลว่าควรวางแนวทางเยียวยาความเสียหายอย่างไรบ้างที่จะให้ฝ่ายปกครองได้ใช้แก้ไขเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดเรื่องเยียวยาไว้ในระเบียบการเยียวยาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2551 ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ได้รับการเยียวยาความเสียหายโดยกลับคืนสู่สถานะเดิมหรือใกล้เคียงกับสถานะเดิมได้มากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมา และเจตนารมณ์ของการเยียวยาความเสียหายแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
2. เพื่อศึกษาถึงแนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษทางวินัย และการเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
3. เพื่อศึกษาหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการเยียวยาผู้เสียหายที่ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
4. เพื่อศึกษาและเสนอแนะถึงการเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

1.3 สมมุติฐานของการศึกษา

เดิมข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษ หากเห็นว่าคำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมายสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ. เมื่อ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำความผิดเห็นควรยกโทษ หรือเห็นว่ากระทำความผิดแต่เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งทั้งสองกรณีต้องยกเลิกคำสั่งลงโทษแล้วสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการแล้วดำเนินการกระบวนการตามกฎหมายต่อไป ในระหว่างนั้นผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมได้รับความเสียหาย เสียสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีตัวเงิน ถูกกระทบสิทธิต่างๆ อันทำให้เกิดความเสียหาย เมื่อเกิดความเสียหายรัฐต้องให้การคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการเยียวยาความเสียหายนั้นก็มีความหมายที่เกี่ยวข้องว่าเมื่อกลับเข้ารับราชการจะได้รับสิทธิอย่างไรแต่ไม่ได้มีการกำหนดว่าเป็นการเยียวยาให้กับผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างชัดเจน ยังมีการขาดรายละเอียดหลักเกณฑ์และวิธีการเยียวยาที่ชัดเจน

ยังไม่ครบถ้วน ยังมีความบกพร่องอยู่ ลักษณะการขยายเป็นการขยายให้แก่ผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ละกรณีไป

ปัจจุบันพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ข้าราชการที่ถูกลงโทษสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และโดยที่มาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจในการวินิจฉัยและขยายความเสียหายให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด แต่ยัง ไม่มีความชัดเจนในการขยายความเสียหายแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นเพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้รับความเป็นธรรม และกลับไปสู่สถานะเดิมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยให้ได้รับการขยายความเสียหายให้ครบถ้วนในสิทธิที่พึงจะได้รับเป็นการทั่วไป จึงควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในเรื่องการขยายความเสียหายแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวินิจฉัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้แต่เฉพาะการขยายความเสียหายแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีความหมายเฉพาะกรณีที่มีความเห็นแตกต่างกัน ในเรื่องผลของการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เท่านั้น กล่าวคือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 สั่งลงโทษผู้ถูกดำเนินการทางวินัย และเมื่อผู้ถูกสั่งลงโทษอุทธรณ์มายัง ก.พ.ค. แล้ว ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ว่าระดับโทษไม่ถูกต้องเหมาะสมเห็นควรยกโทษหรือเห็นว่าไม่มีความผิดถึงกับปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ และก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ ก็ต้องยุติตามความเห็นของ ก.พ.ค. แล้วให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งตามที่ ก.พ.ค. วินิจฉัย เนื่องจากเป็นคำสั่งที่ออกมาโดยไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขแห่งความชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีความบกพร่องซึ่งเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของข้าราชการพลเรือนสามัญจึงต้องแก้ไขความบกพร่องของคำสั่งให้ชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่ศึกษาไม่ใช่เป็นเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการถูกกลั่นแกล้งแต่อย่างใด เพราะไม่ใช่เป็นเรื่องที่ผู้ออกคำสั่งลงโทษจงใจหรือประมาทเลินเล่อที่จะสั่งลงโทษโดยให้เกิดความเสียหายและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถูกลงโทษ โดยการศึกษาจะเริ่มจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2551 เฉพาะหมวดว่าด้วยวินัย การดำเนินการทางวินัย และการอุทธรณ์ กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2551 กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2552 พระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพัก

ราชการ พ.ศ. 2502 พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2551 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้ออกปลดออก หรือไล่ออกจากราชการแล้วต่อมาได้รับการพิจารณา ยกโทษ พ.ศ. 2538 ระเบียบกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วได้รับการพิจารณา ยกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น พ.ศ. 2551 รวมทั้งศึกษาจากแนวทางเยียวยาผู้ฟ้องคดี ตามคำวินิจฉัยของศาลปกครอง

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลโดยวิจัยทางเอกสาร กล่าวคือ เป็นการใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เป็นตัวบทกฎหมาย โดยเป็นการศึกษาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2551 เฉพาะหมวดว่าด้วยวินัยการดำเนินการทางวินัย และการอุทธรณ์ และกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2551 กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนขึ้นเงินเดือน พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2552 และพระราชบัญญัติต่างๆ อีกทั้งระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเยียวยาความเสียหายให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งศึกษาจากแนวทางเยียวยาผู้ฟ้องคดี ตามคำวินิจฉัยของศาลปกครอง บทความ ความเห็นทางกฎหมาย และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต ทั้งที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ทำวิจัย รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์กรณีที่เกิดขึ้นจริง โดยได้ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นปัญหาต่างๆ ในการที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งหามาตรการทางกฎหมายกำหนดการเยียวยาความเสียหาย สิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ควรได้รับ และนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงโดยวิธีพรรณนา และวิเคราะห์ นำเสนอเป็นรายบท เพื่อให้เกิดความเข้าใจพร้อมทั้งสรุปและเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นมาและเจตนารมณ์ของการเยียวยาความเสียหายแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

2. ทำให้ทราบถึงแนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษทางวินัย และการเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งกฎหมายในประเทศอังกฤษ ประเทศอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศตุรกีที่เกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายของผู้ถูกดำเนินการทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

3. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการเยียวยาผู้เสียหายที่ถูกลงโทษทางวินัยโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

4. ทำให้สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการกำหนดการเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานราชการให้การดำเนินการทางวินัยตั้งอยู่บนหลักความยุติธรรมและเป็นธรรม